

Віктор
АНДРУЩЕНКО

СВІТАНОК ЄВРОПИ

З М І С Т

ВСТУП.....	9
Розділ I	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ: ЕКОНОМІЧНИЙ ПОРЯДОК, КУЛЬТУРА І НАУКА.....	31
Становлення ринкових відносин: європейський досвід.....	37
Утвердження демократії.....	42
Відвернення глобальної екологічної катастрофи.....	53
Гуманістичний камертон життєтворення.....	64
Розділ II	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ХАРАКТЕР УКРАЇНСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	77
Витоки, історичний простір і час буття українства.....	81
Геополітична характеристика.....	89
Земля і люди.....	101
Демографічний фактор.....	114
Переміщення в українстві: зовнішні впливи та внутрішньоєвропейські втрати.....	124
Національний характер.....	127
Історична доля.....	138
Розділ III	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР УКРАЇНИ.....	145
Складний шлях відродження та нарощування присутності України в Європі.....	149
Чи залишається Україна цікавою для Європи?.....	170
Розділ IV	
ЄВРОПЕЙСЬКА ОСВІТА – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РЕСУРС РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ.....	183
Новітні чинники прогресу.....	187
Ідейно-філософські основи вищої освіти країн «великої європейської трійки».....	203
– Велика Британія.....	203
– Німеччина.....	211
– Франція.....	218
Якісні ознаки європейської університетської освіти.....	225
Стан і перспективи європейської педагогічної освіти.....	247
Розділ V	
ПЕДАГОГІЧНИЙ КАЛЕЙДОСКОП ЄВРОПИ.....	255
Антична педагогіка.....	258
Педагогіка в полоні теології.....	268
Філософсько-педагогічні пошуки епохи Відродження (XIV–XVI ст.).....	276

Епоха розуму. Філософсько-педагогічні концепти Просвітництва.....	283
Педагогіка марксизму.....	304
Сучасна європейська педагогічна думка.....	307
Розділ VI	
ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ.....	331
Освіта в контексті глобалізації.....	336
Університетська освіта: тенденції змін.....	362
Традиції та інновації в освіті: проблема балансу.....	378
Наступ прагматизму або спроба університетів набути автономності.....	387
Європейська педагогічна освіта: зміна орієнтирів.....	404
Розділ VII	
У ПОШУКАХ ВІДПОВІДЕЙ.....	415
Формування єдиних освітніх пріоритетів.....	419
Лісабонські домовленості.....	428
Очевидні та приховані проблеми і наслідки участі України у Болонському процесі.....	447
Вища освіта в постболонському просторі (спроба прогностичного аналізу).....	455
Розділ VIII	
ПІДГОТОВКА НОВОГО ВЧИТЕЛЯ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ.....	477
Соціальний статус учителя.....	480
Поняття «нового вчителя».....	484
Професійна підготовка «нового вчителя».....	495
Оволодіння електронними засобами навчання та технологіями.....	503
Мовні стратегії у підготовці нового вчителя.....	510
Технології сучасного педагогічного дискурсу.....	523
Розділ IX	
ФОРМУВАННЯ ЄДИНОЇ ШКАЛИ ПЕДАГОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ.....	537
Людиноцентризм.....	543
Педагогічна свобода, майстерність, творчість.....	550
Філософія співтворчості.....	554
Принцип демократії.....	560
Миролюбство.....	573
Екологічна безпека.....	580
Толерантність.....	591
Справедливість.....	595
Солідарність.....	601
Єдність пріоритетів.....	605

Розділ X	
УКРАЇНЬСЬКА ПЕДАГОГІКА У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	611
Видатні особистості.....	614
Сучасність україно-європейського педагогічного поступу: грані дотичності та проблеми розвитку.....	658
Розділ XI	
ПЕДАГОГІКА МАЙБУТНЬОГО: ДІАЛЕКТИКА ПРАГМАТИЗМУ І ДУХОВНОСТІ.....	679
Модернізація педагогічної освіти: проблеми теорії, методології, практики.....	682
Культурне підґрунтя освіти.....	705
Духовні пріоритети освіти.....	721
Замість післямови	
ГЛОБАЛЬНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ.....	747
Модернізація змісту освіти та впровадження високих освітніх технологій.....	767
Державно-громадський характер управління освітою.....	787
Ціннісний дискурс в освіті.....	792
БІБЛІОГРАФІЯ	799
ДОДАТКИ	
Знамениті постаті української педагогіки.....	994
Педагогічні університети України.....	996
Європейська конвенція про еквівалентність дипломів, що сприяє доступу в університети (м. Париж, 11 грудня 1953 року).....	1008
Європейська конвенція про еквівалентність періодів університетської освіти (м. Париж, 15 грудня 1956 року).....	1009
Європейська конвенція про академічне визнання університетських кваліфікацій (м. Париж, 14 грудня 1959 року).....	1011
Протокол до Європейської конвенції про еквівалентність дипломів, що сприяє доступу в університети (м. Страсбург, 3 червня 1964 року).....	1013
Конвенція про визнання навчальних курсів, дипломів про вищу освіту і вчених ступенів у державах регіону Європи.	
Конвенція Організації Об'єднаних Націй (21 грудня 1979 року).....	1015
Magna charta universitatum. Велика хартія університетів (м. Болонья, 18 вересня 1988 р.).....	1021
Європейська конвенція про загальну еквівалентність періодів університетського навчання (м. Рим, 6 листопада 1990 року).....	1022

Конвенція про визнання кваліфікацій, що відносяться до вищої освіти в Європейському регіоні (м. Лісабон, 11 квітня 1997 року).....	1024
Спільна декларація про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти чотирьох міністрів, що представляють Великобританію, Німеччину, Францію та Італію (м. Париж, Сорбонна, 25 травня 1998 року).....	1034
Всесвітня декларація про вищу освіту для XXI століття: підходи і практичні заходи Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (м. Париж, 5–9 жовтня 1998 року).....	1035
Спільна заява європейських міністрів освіти (м. Болонья, 19 червня 1999 року).....	1045
Спільна декларація міністрів освіти Європи (Болонья, 19 червня 1999 року).....	1046
Комюніке зустрічі європейських міністрів, що відповідають за вищу освіту (м. Прага, 19 травня 2001 року)	1048
Комюніке конференції міністрів вищої освіти Європи (м. Берлін, 19 вересня 2003 року).....	1051
Комюніке конференції європейських міністрів освіти (м. Берген, 19–20 травня 2005 року).....	1055
Ключові компетенції для навчання протягом усього життя – європейські рамкові установки. Рекомендації парламенту і Ради Європи (18 грудня 2006 р.).....	1060
Комюніке конференції міністрів європейських країн, що відповідають за сферу вищої освіти (м. Лондон, 16–19 травня 2007 року).....	1065
Інтегрована робоча програма на 2007–2009 роки «На шляху до Європейського простору вищої освіти».....	1070
Національна доктрина розвитку освіти (17 квітня 2002 року №347/2002	1082
Болонський процес у період до 2020 року – Європейський простір вищої освіти у новому десятилітті. Комюніке конференції європейських міністрів вищої освіти (мм. Льовен та Лювен-ля-Ньов, 28–29 квітня 2009 року).....	1093
Будапештсько-Віденська Декларація про створення Європейського простору вищої освіти (мм. Будапешт та Відень, 12 березня 2010 року).....	1098